

HRVATSKI VOJNIK

Broj 182. Godina V. 4. travnja 2008.

www.hrvatski-vojn timer.hr

BESPLATNI PRIMJERAK

€ 2,10 • CAD 3,00 • AUD 3,30 • USA 2,00 • CHF 3,50 • SLO € 1,80; SIT 430,00 • SEK 17,00 • NOK 17,00 • DKK 15,50 • GBP 1,30

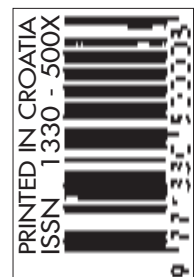

RAZGOVOR

Pomoćnik glavnog
tajnika NATO-a

**Martin
Erdmann**

Hrvatska dobila pozivnicu za NATO

B ukureštanska pozivnica u NATO rezultat je postignuća i napretka cijele Republike Hrvatske. Mi vjerujemo da je doprinos koji su dali hrvatski vojnici svakako među najvećima, da je buduće članstvo u NATO-u posljedica i njihova truda, profesionalnosti i odgovornosti, koje su pokazivali ne samo u domovini nego i u najudaljenijim kutovima Zemljine kugle. Ovih nekoliko fotografija zapravo su pozdrav i počast upravo hrvatskim vojnicima, uz želju da ulazak RH u Sjevernoatlantski savez pridonese njihovu profesionalnom usavršavanju, ali i svakom drugom boljitku.

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

**HRVATSKI
VOJNIK**

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović

(zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić

(vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za Internet:

Toma Vlašić (toma.vlastic@morh.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić

(mario.galic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir,

(marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)

(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Boženka Bagarić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Pretplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informira-

nje), devizni račun u Zagrebačkoj banci

30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.,

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje),

žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj

165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pret-

platnike da nakon uplate kopiju uplatnice

pošalju na adresu TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tisak:

Tiskara Zelina d.d.,

K. Krizmanić 1, 10380 Sv. I. Zelina

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.

252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojn timer.hr>E-mail: hrvojn timer@morh.hr

Naklada: 5800 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2008.Novinarski prilogi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

Samit NATO-a u Bukureštu

Hrvatska je na samitu NATO-a u Bukureštu dobila pozivnicu za članstvo u Sjevernoatlantskom savezu. "Čestitam i dobro došli u našu obitelj!" bile su riječi glavnog tajnika NATO-a novopozvanim članicama Hrvatskoj i Albaniji

Strana 4

Veleposlanik Martin Erdmann, pomoćnik glavnog tajnika NATO-a za politička pitanja i sigurnosnu politiku

Hrvatska je na vrlo dosljedan način napredovala u reformama u svim područjima. Optimističan sam i uvjeren da će saveznici priznati vaša postignuća. U početku je Hrvatskoj trebalo vremena da organizira reformu obrane, ali kada je to postigla, krenula je brzo i odlučno. Hrvatska se nastavlja kretati u pravom smjeru i pravom brzinom...

Strana 8

Izaslanstvo Kopnene vojske OS Republike Poljske u trodnevnom službenom posjetu HKoV-u

Očekujemo da će se u sljedećem razdoblju suradnja s Oružanim snagama Poljske povećati, i to poglavito u pripremi snaga za međunarodne operacije zajedničkim vježbama i uvježbavanjima, rekao je general Kruljac

Strana 12

Moderni brodski radari

U suvremenim uvjetima ratovanja, posebno tijekom priobalnog djelovanja, velika je prednost kontinuirano motrenje svih 360 stupnjeva oko broda i praćenje svih zrakoplova i projektila. Za tu su namjenu najbolji PAR (Phased Array Radar) radari

Strana 22

Naslovnica: Predrag BELUŠIĆ

Samit NATO-a u Bukureštu (2.-4. travnja 2008.)

Hrvatska dobila pozivnicu za NATO

Hrvatska je na samitu NATO-a u Bukureštu dobila pozivnicu za članstvo u Sjevernoatlantskom savezu. "Čestitam i dobro došli u našu obitelj!" bile su riječi glavnog tajnika NATO-a Jaapa de Hoopa Scheffera novopozvanim članicama Hrvatskoj i Albaniji

—Domagoj VLAHOVIĆ, fotoarhiva: NATO—

Dan održavanja samita Sjevernoatlantskog saveza u Bukureštu (3. travnja) obilovao je raspravama, među kojima je bilo i takvih koje bi se mogle nazvati burnima. To je i logično, NATO je savez suverenih država, a konačne odluke donose se konsenzusom, pa je pluralizam mišljenja i interesa normalan.

Poziv u članstvo sigurno je odluka koja za sve članice ima veliku težinu i za koju je potrebno promišljanje. Ipak, u Bukureštu, tijekom sastanka na vrhu Sjevernoatlantskog vijeća, tema pozivnice za Hrvatsku razlikovala se od ostalih. Štoviše, bila je gotovo rutinska. Dakle, kad se raspravljalo o našoj zemlji, nije bilo kontroverzi. Sve članice imale su jednako mišljenje: Republika Hrvatska je država koja potpuno zaslužuje biti pozvana u članstvo NATO-a. To je velik kompliment. Naime, sve članice su bezrezervno potvrdile da se naša zemlja čvrsto nalazi na putu koji je sebi zacrtala još u počecima neovisnosti, putu koji će je učiniti dijelom slobodnog, demokratskog, naprednog i si-

gurnog svijeta. Put je bio dugačak, a jasno je zašto. Zbog nametnutog rata, koji je sa svojim lošim posljedicama bio uteg kakav, usudit ćemo se ustvrditi, dosad nije imala ni jedna država na putu prema Savezu. Stoga je postignuće Hrvatske još vrednije i njime se treba ponositi.

"Čestitam i dobro došli u našu obitelj!" tim je riječima glavni tajnik NATO-a Jaap de Hoop Scheffer u jednoj rečenici, pozdravivši u Bukureštu hrvatskog predsjednika Stjepana Mesića i premijera Ivu Sanadera, sažeo godine truda, napretka i reformi Republike Hrvatske. Iako je s tom čestitkom i bukureštanskom pozivnicom najveći dio posla obavljen te se prijam u punopravno članstvo očekuje sljedeće godine, upravo na 60. godišnjicu osnivanja Saveza, jasno je da predstoji još mnogo posla. Citirat ćemo riječi veleposlanika RH pri NATO-u, Davora Božinovića: "Reforme ne prestaju ulaskom u NATO, i to ne samo u slučaju Hrvatske nego i ostalih članica Saveza (...) Hrvatska će u razdoblju koje slijedi samo produbljivati kvalitetu reformi." Bitni koraci koji slijede do idućeg

Ivo Sanader, predsjednik Vlade Republike Hrvatske

Svaki put kad se NATO odlučio za proširivanje, sigurnost u Europi bila je pojačana i proširilo se područje sloboda i napretka. Povećanjem Savez je također demonstrirao svoju svrhu i vitalnost. Nakon pada Berlinskog zida i nekih pesimističnih prognoza o budućnosti Saveza, NATO nije prevladan povijesnim razvojem, nego je nastavio stvarati povijest, ostajući ključan igrač u međunarodnoj sigurnosti. U dva prethodna ciklusa proširivanja NATO je izbrisao neprirodne zapreke Hladnoga rata, omogućivši realizaciju ideje stabilne i slobodne Europe. Danas NATO još jednom stvara povijest preuzimajući vodeću ulogu u uvođenju jugoistočne Europe u euroatlantske strukture.

Evo kako Hrvatska vidi pozivnicu u NATO: to je sigurno prepoznavanje zrelosti naše demokracije i spoznaja naših zasluga. To je također dodatni poticaj našim susjedima u regiji u njihovim aspiracijama za ulaskom u euroatlantske asocijacije. Iako integracijski proces nije uvijek lagan, naše iskustvo pokazuje da vrijedi truda. Premda se hrvatski put u NATO ponekad činio težak i naporan - sam početak našeg puta od neovisne nacije koja se suočila s Miloševićevom agresijom te nasljeđe komunističke represije i naših tranzicijskih specifičnosti - to je uvijek bila naša čvrsta odluka: predanost vrijednostima demokracije i slobode, koja nam je dala snagu da prevladamo sve poteškoće.

Danas je Hrvatska vodeći faktor stabilnosti u ključnom području za europsku sigurnost. Kao buduća članica NATO-a i EU-a, Hrvatska neće okrenuti leđa susjednim državama u regiji. Naprotiv, integracija u euroatlantske strukture opskrbit će nas novim instrumentima i prednostima, ali i dodatnim odgovornostima za stabilnost i prosperitet južnoistočne Europe. Naša praktična i intenzivna suradnja dokazala se kao učinkovit model međuregionalne interakcije, i uvjeren sam da će i dalje napredovati u novim oblicima savezničke solidarnosti. Dok će članstvo u NATO-u nastaviti povećavati hrvatske obveze i potporu susjedima, nova runda proširenja također označava novi znakovit korak u savezničkoj strategiji prema regiji i šalje jasnu poruku da vrata NATO-a ostaju otvorena za sve europske države voljne braniti demokratske vrijednosti. S tog gledišta, povećanje nastavlja biti učinkovit način za uspostavljanje sigurnosti i integriranje cijele jugoistočne Europe u euroatlantske strukture te ostaje najbolja moguća opcija za povećanje stabilnosti. U postizanju tog cilja, NATO je također pokazao svoju novu sposobnost da

nađe učinkovito značenje transatlantske suradnje i solidarnosti. Kad je NATO uzeo vodeću ulogu u osiguranju mira u Bosni i Hercegovini, kao i u zaustavljanju etničkog čišćenja na Kosovu, Sjeverna Amerika i Europa djelovale su zajedno i promijenile sigurnosnu situaciju jugoistočne Europe. Radeći to, NATO je ušao u duboki proces transformacije, koja je Savezu omogućila da preslika sigurnost u druge dijelove svijeta. Hrvatska također ima aktivnu ulogu u NATO-ovoj misiji u Afganistanu, pokazujući spremnost da se pridruži Savezu u odgovoru na nove sigurnosne izazove našeg vremena. Naše je uvjerenje da ta nastojanja duboko pridonose međunarodnom miru i sigurnosti, štiteći ujedno naše demokracije od novih prijetnji. Pristupanje NATO-u pokazuje našu predanost zaštiti naših vrijednosti. Posljednjih godina, Hrvatska je učvrstila svoju demokraciju i razvila dinamičnu ekonomiju slobodnog tržišta. Bez obzira na religijsku i etničku pripadnost, svi naši građani mogu uživati prednosti naše slobode. Uspješno smo implementirali političke, ekonomske i obrambene reforme, i nakon šest ciklusa MAP-a Hrvatska je spremna postati saveznica. Članstvo u NATO-u će okruniti napore cijelog naraštaja, što će vratiti Hrvatsku u krug zapadnih demokracija. Sloboda, demokracija, neovisnost i zapadne vrijednosti bili su polazišni principi za hrabre hrvatske branitelje, za obranu i oslobođenje Hrvatske, kao i za 15 tisuća branitelja koji su dali život u obrani domovine. Kao nova članica NATO-a Hrvatska će biti pouzdana saveznica i spremna braniti vrijednosti koje nas vežu.

Jaap de Hoop Scheffer, glavni tajnik NATO-a

Države koje će nam se pridružiti s pravom mogu biti ponosne na ono što su postigle da bi ispunile NATO-ove kriterije za članstvo. Mnoge godine teškog rada u sklopu MAP-a isplatile su se. Zbog toga saveznici mogu biti sigurni da će vaša predanost Savezu ojačati NATO. Vaša nazočnost za našim stolom još će više ojačati sigurnost i stabilnost euroatlantskog područja, ponajviše jugoistočne Europe. Dolazite iz regije koja je još prije nekoliko godina bila zahvaćena užasnim sukobima te stoga vaše članstvo ima posebno značenje. Ono je početak novog poglavlja za zapadni Balkan i pokazuje put prema budućnosti u kojoj će regija biti potpuno integrirana u euroatlantske institucije. Gledajući na vaš važni doprinos našim misijama, znam da možemo računati na vas i ubuduće.

samita jesu završetak prisutnih razgovora RH s NATO-om i pot-

pis svih 26 država članica na Protokol o pristupanju Republike Hrvatske Sjevernoatlantskom sporazumu. Protokol će se potom slati na ratifikaciju u nacionalne parlamente zemalja članica. Isti će postupak, naravno, proći i Albanija, koja je pozivnicu dobila u isto vrijeme kad i Hrvatska.

Dakako, ne bismo željeli završiti ovaj članak bez čestitki onima kojima je naš časopis ponajprije namijenjen, hrvatskim vojnicima, kako aktivnima tako i onima koji su nekoć bili dio obrambenog sustava. Pozivnica i buduće članstvo Republike Hrvatske u NATO prije svega su rezultat

vaših postignuća. Zahvaljujući vama Hrvatska je pobijedila u ratu i postala neovisnom i suverenom državom, koja danas krupnim koracima grabi prema naprijed. Dolaskom mira, hrvatski vojnici se nisu opustili. Postali su najbolji predstavnici Hrvatske u svijetu, donoseći mir i sigurnost na svim kontinentima. Našli su se u svakom kutku Zemlje, od Istočnog Timora preko Afganistana do Haitija. I svugdje su jednaki: profesionalni, predani dužnosti, ali i, što nas osobito veseli, uvijek omiljeni među svojim stranim kolegama i domaćim stanovništvom. Nadamo se da će članstvo RH u NATO-u i djelovanje OSRH u vojnoj komponenti Saveza donijeti hrvatskom vojniku sve ono što od toga očekuje. A to su prije svega sigurnost za njega i njegovu obitelj te što više pozitivnih profesionalnih postignuća i što bolji uvjeti rada i života. ■

Stjepan Mesić, predsjednik Republike Hrvatske

Posljednjih 60-ak godina Sjevernoatlantski savez i njegove članice suočavali su se s mnogim izazovima sigurnosti. Prepoznavanje strateških uvjeta i brzi odgovori na izazove obilježili su njegovu recentnu povijest. Tijekom zadnjeg desetljeća, prošlog i prvog desetljeća ovog tisućljeća, NATO je na nove sigurnosne izazove odgovarao s mnogo uspješnih aktivnosti, programa i projekata. Jedan od takvih strateških projekata jest i proširivanje na nove članice. Vašom današnjom odlukom potvrdili ste nastavak procesa proširivanja, ali istodobno i uspješnost tog projekta. Želim zahvaliti svim članicama NATO-a na podršci, koju su svih ovih godina davali Republici Hrvatskoj. Posebno vam zahvaljujem na odluci o upućivanju pozivnice za punopravno članstvo, koju ste danas donijeli. Ovo je važna odluka ne samo za NATO, nego i za Republiku Hrvatsku i za regiju Jugoistočnu Europu. Siguran sam kako će ona, osim poticaja Hrvatskoj za nastavak reformskih procesa i uspješnu participaciju u zajedničkom djelovanju, biti poticaj drugim državama regije koje su krenule istim putem. Ovu pozivnicu shvaćamo kao priznanje svim našim reformskim naporima u procesu tranzicije, ali i priznanje našoj vanjskoj politici, koja se uvijek zalagala za one vrijednosti koje su temeljne za NATO savez. Republika Hrvatska je u vremenu od svog priznanja i agresije na nju do danas prošla vrlo složen put. No, usprkos problemima, uspješno ostvarujemo naše ciljeve u izgradnji slobodnog i demokratskog društva, što Hrvatsku čini pripadnicom velike zajednice slobodnog i demokratskog svijeta. Želimo biti aktivna članica toga svijeta, djelujući na očuvanju vrijednosti slobode, demokracije, ljudskih i građanskih prava, slobodnog tržišta i poduzetništva. Odlučni smo preuzeti i naš dio odgovornosti, što smo i pokazali sudjelovanjem u međunarodnim mirovnim misijama. Prije 15 godina, Republika Hrvatska je bila korisnica međunarodne pomoći. Danas pripadamo krugu zemalja koje takvu pomoć pružaju drugima. Iz godine u godinu jačali smo i povećavali naše kapacitete za zajedničko djelovanje na izgradnji globalnog mira i sigurnosti. Koristili smo status partnera za ubrzanje tranzicije i izgradnju naših sposobnosti, prihvatili smo i implementirali u naše reformske procese strateška opredjeljenja Saveza te različite standarde koji su naše sposobnosti u području sigurnosti znatno uvećali. Suradnja koju smo ostvarili s članicama i partnerima NATO saveza pokazala je kako jedino zajedničko i umreženo djelovanje može pridonijeti ostvarivanju zajedničkih interesa globalnog mira i sigurnosti. Na kraju, želim reći kako ćemo biti odgovorna članica NATO saveza, koja će u skladu sa svojim mogućnostima djelovati na ispunjavanju zajedničkih ciljeva. Isto tako ćemo ostati pouzdan partner svima onima koji su euroatlantizam i sve njegove vrijednosti izabrali kao svoje strateško opredjeljenje.

Zapovjedni brod Šeste flote ratne mornarice SAD-a u petodnevnom boravku u Hrvatskoj

USS Mount Whitney u Splitu

Iako je danas glavni "korisnik" zapovjednog broda USS Mount Whitney američka Šesta flota, njime se koriste i NATO zapovjedništva u Lisabonu i Brunssumu, udarne snage NATO-a, a služi i kao platforma za uvježbavanje drugih snaga u sastavu NATO-a

— Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT —

Novinarska ekipa Hrvatskog vojnika dobila je priliku razgledati zapovjedni brod Šeste flote ratne mornarice SAD-a, USS Mount Whitney LCC/JCC-20, koji je od 25. do 29. ožujka boravio u splitskoj Sjevernoj luci.

Domaćin na ovom, po mnogočemu jedinstvenom brodu bio nam je kapetan korvete John Michael Wenke, operativni časnik USS Mount Whitneya.

Brod je ime dobio po najvećem vrhu kontinentalnog dijela SAD-a. Komad stijene s tog vrha čuva se na brodu, koji i inače sav odiše američkom mornaričkom tradicijom. Izgrađen je 1969. godine, u operativnu uporabu ušao 1971. godine, a matična luka mu je Gaeta u Italiji. Mount Whitney je klase Blue Ridge, dug 189 metara, vršne brzine 23 čvora, a pune istisnine 18 400 tona. Iako mu je danas, kako ističe naš domaćin, glavni "korisnik" američka Šesta flota, njime se koriste i NATO zapovjedništva u Lisabonu i Brunssumu, udarne snage NATO-a, a služi i kao platforma za uvježbavanje drugih snaga u sastavu NATO-a. Osim što se upotrebljava za vježbovne aktivnosti, posljednjih godina sve više i operativno djeluje. Tako je sudjelovao u potpori inauguracije liberijskog predsjednika. Brod može pružiti pomoć u evakuaciji 3000 ljudi, a nosi dovoljno hrane za 90-dnevni boravak posade na moru.

Opremljen je najmodernijim komunikacijskim uređajima i elektroničkom opremom, pomoću koje se može uspostaviti komunikacija s bilo kojim dijelom svijeta. Na brodu se mogu održavati sastanci, ima mogućnost povezivanja, uključujući i videokonferencije te punu računalnu povezanost. USS Mount Whitney opremljen je i naprednim C4I sustavima, što mu omogućava učinkovito zapovijeda-

nje nad združenim snagama. Može primati i odašiljati golemu količinu kriptiranih podataka putem HF, UHF, VHF, SHF i EHF područja. Opremljen je s nekoliko navigacijskih radara.

Naoružanje je ograničeno samo na sustave za obranu. USS Mount Whitney ima sletnu palubu i mogućnost prihvata helikoptera, a to zapovjedniku koji brod upotrebljava kao zapovjedno mjesto omogućava da odmah odleti do područja djelovanja snaga i utvrdi situaciju na terenu. Brod također može provoditi i zadaće traganja i spašavanja te medicinske evakuacije.

USS Mount Whitney je jedinstven i kad je riječ o posadi. Prema riječima našeg domaćina, to je jedini američki brod kojemu su polovica posade vojnici, a polovica civili pod ugovorom. Na brodu je 175 djelatnih pripadnika američke ratne mornarice, od čega je 15 posto žena.

Kako bi im boravak na moru bio što ugodniji i sadržajni, na brodu se nalaze i mnogi drugi sadržaji. Tu je knjižnica, poštanski ured, brodska trgovina... i kapelica, u kojoj se nedavno, u kratko vrijeme, krstilo čak troje djece, i to po strogim pravilima pomorske tradicije. ■

Uplovljavanje broda USS Mount Whitney u splitsku luku poklopilo se s posjetom zapovjednika NATO zapovjedništva u Napulju i zapovjednika mornaričkih snaga SAD-a za Europu, admirala Marka P. Fitzgeralda, Hrvatskoj. Tijekom posjeta, admiral Fitzgerald se sastao s premijerom Ivom Sanaderom te ministrom obrane Brankom Vukelićem i načelnikom GSOS-a generalom zborom Josipom Lucićem.

Veleposlanik Martin Erdmann, pomoćnik glavnog tajnika NATO-a za politička pitanja i sigurnosnu politiku

Hrvatska je pokazala napredak na svim područjima

Hrvatska je na vrlo dosljedan način napredovala u reformama na svim područjima. Optimističan sam i uvjeren da će saveznici priznati vaša postignuća. U početku je Hrvatskoj trebalo vremena da organizira reformu obrane, ali kada je to postigla, krenula je brzo i odlučno. Hrvatska se nastavlja kretati u pravom smjeru i pravom brzinom, a kada se dokraja provede Dugoročni plan razvoja, mislim da ćete uistinu imati najbolji povrat vaših ulaganja u obranu

Domagoj VLAHOVIĆ, prevela Jasmina PEŠEK

Neposredno uoči samita u Bukureštu, razgovarali smo s veleposlanikom Martinom Erdmannom, pomoćnikom glavnog tajnika NATO-a za politička pitanja i sigurnosnu politiku. Bila je to iznimna prilika da čujemo koliko su opravdana očekivanja Hrvatske da na ovom samitu dobije pozivnicu za članstvo u NATO-u.

Izravno pitanje za početak: Hoće li Hrvatska na samitu u Bukureštu početkom travnja biti pozvana da se pridruži NATO-u?

To je odluka koja se mora donijeti na najvišoj razini. Stoga u ovoj fazi ne mogu preudicirati bilo koji ishod. Ipak, dopustite mi reći da je Hrvatska na vrlo dosljedan način napredovala u reformama na svim područjima. Optimističan sam i uvjeren da će saveznici priznati vaša postignuća.

Gledajući iz Rige na Bukurešt, koja su, po vašem mišljenju, glavna hrvatska postignuća?

Kao što sam upravo rekao, Hrvatska je pokazala napredak na svim područjima koje pokriva Akcijski plan za članstvo. Ako želite da istaknem bitna područja, naveo bih da su to, na političkom području, poduzete mjere koje će olakšati povratak izbjeglica, posebice onih iz srpske manjine, te kampanja u javnosti o Savezu, koja je potaknula znakovito povećanje javne potpore NATO-u. Što se tiče obrane/vojske, najvažniji napredak je zasi-

gurno odobrenje Dugoročnog plana razvoja i početak njegove provedbe, područje u kojemu Hrvatska dosad nije prekoračila ni jedan krajnji rok.

Koji su bili izazovi s kojima su bile suočene "nove" zemlje članice NATO-a nakon pristupanja Savezu? Koje su naučene lekcije iz dva posljednja proširenja NATO-a?

Najvažnija lekcija koju smo svi naučili jest da Akcijski plan za članstvo u potpunosti radi na dobrobit i kandidata i saveznika. Saveznici uče kako upoznati kandidata mnogo bolje, a kandidati uče mnogo više o NATO-u. Druga važna lekcija je potreba da se izobrazu veći broj državnih službenika i vojnih stručnjaka koji će, u različitim ministarstvima, imati znanja o NATO-u i moći sa sigurnošću surađivati sa Savezom. U nekim slučajevima, suradnja s NATO-om je do samog kraja (tj. pristupanja) bila ograničena na nekolicinu vojnih časnika, dok je, da biste bili potpuno integrirani, potrebno mnogo šire sudjelovanje i stručnost.

Pod pretpostavkom da Hrvatska dobije pozivnicu u Bukureštu, koja je procedura nakon toga?

Prvi važan korak bit će održavanje Razgovora o pristupu i potpisivanje Protokola o pristupanju. Protokoli su dokumenti s kojima saveznici "otvaraju prostor" za pristupanje novih članova. Saveznici ih stoga potpisuju,

a njihovi parlamenti ih potom moraju ratificirati. Tek kad svi saveznici ratificiraju Protokole, kandidati koji su pozvani mogu pristupiti Sjevernoatlantskom ugovoru. Nadamo se da će Protokoli o pristupanju biti potpisani prije ljetne stanke i da će cjelokupni postupak biti završen do proljeća 2009. Istodobno je važno napomenuti da će, odmah po potpisivanju Protokola o pristupanju, kandidati biti uključeni kao promatrači na većinu sastanaka NATO-a, kako bi se postupno pripremili da u potpunosti sudjeluju u svakodnevnom radu Saveza.

Javna potpora članstvu u NATO-u u hrvatskoj se javnosti znatno povećala. Što je, po vašem mišljenju, glavni razlog tog trenda?

Vaša strategija komunikacije s javnošću i kampanja koja uz to ide, po mojem mišljenju, jesu najvažniji čimbenici. Hrvatska javnost je prvi put postala potpuno svjesna što Savez čini i što članstvo nosi kao posljedice, bez obzira na glasine ili lažne mitove. Iako su određeni događaji na Zapadnom Balkanu možda izazvali neke promjene u javnoj percepciji Saveza, ne bih tome davao previše važnosti nego bih radije istaknuo temeljnu informaciju koja se daje o Savezu i zasigurno ne tek promidžbeni rad koji su obavile hrvatske vlasti.

Hrvatski građani su već imali mnogobrojne prilike čuti o koristi od članstva u NATO-u. Mi bismo također željeli da čuju, posebice naši vojnici, NATO-ovu procjenu o vrijednosti koju će Hrvatska svojim članstvom donijeti Savezu. Koje su od hrvatskih vrijednosti ili sposobnosti posebno važne za Savez?

Svaka od nacija koje su prethodno pozvane donijela je na NATO-ov stol specifične sposobnosti, stručnosti i znanja. Mislim da je jednako i s Hrvatskom. S političke strane, primjerice, Hrvatska će donijeti znanja iz prve ruke o regiji koja je imala tako važnu ulogu za NATO u gotovo 15 proteklih godina i koja će ostati važna i u nadolazećim godinama. S vojne strane, Hrvatska posjeduje mnoge specijalizirane vještine. Primjerice, budući da ima postrojbe u Afganistanu, prvo na što se pomisli jest uloga vaše vojne policije u

sklopu ISAF-a u Kabulu, što će zasigurno biti korisno za Savez.

Kako, općenito, NATO procjenjuje hrvatski obrambeni sektor nakon završetka punih šest ciklusa Akcijskog plana za članstvo?

Na kraju, silno pozitivno. U početku je Hrvatskoj trebalo vremena da organizira reformu obrane, ali kada je to postigla, krenula je brzo i odlučno. U tom kontekstu, dopustite mi ovdje spomenuti bivšeg pomoćnika ministra, Igora Pokaza. Neumornim naporima on je uvelike pridonio takvom pozitivnom razvoju. Hrvatska se nastavlja kretati u pravom smjeru i pravom brzinom, a kada se dokraja provede Dugoročni plan razvoja, mislim da ćete uistinu imati najbolji povrat vaših ulaganja u obranu.

Što Albanija i Makedonija mogu očekivati u Bukureštu?

Svaka od tri zemlje kandidata ima vlastite izazove, svaka je naporno radila da postigne najbolje moguće rezultate. Sada je na saveznicima da procijene pojedinačni rad svake zemlje i donesu odluku u skladu s tim.

Već smo bili svjedoci određenog pogoršanja sigurnosne situacije na Kosovu. Kako bi reagirao Savez na moguće pokušaje daljnje destabilizacije Kosova?

Savez je spreman odgovoriti, u sklopu svog mandata i na temelju SCR 1244, na svaki pokušaj da se Kosovo destabilizira. Već smo reagirali na različite incidente koji su se dogodili. KFOR ima potrebna sredstva da izvrši zadaće koje su mu dodijeljene.

Koji će učinak članstvo u NATO-u imati na položaj i ulogu Hrvatske u regiji?

Ovdje bih htio citirati glavnog tajnika. Po njegovim riječima, jedini recept za dugoročnu sigurnost i stabilnost u cijeloj regiji jest moguća euroatlantska integracija svih zemalja u regiji. Članstvo Hrvatske i drugih zemalja u regiji pomoći će u postizanju tog cilja. Za Hrvatsku će to biti šansa - kad bude pozvana - da ima pozitivnu ulogu kao uzor za one susjede koji su tek sada započeli svoj put prema članstvu. ■

Obilježena 17. godišnjica akcije Plitvice i pogibije Josipa Jovića

Domoljublje kao najjače oružje

Marija ALVIR, snimio Davor KIRIN

Govoreći o povijesnom vremenu stvaranja države, general zboru Josip Lucić podsjetio je na značenje akcije Plitvice, zaključivši da "to nije bila nekakva bitka u kojoj su se sukobile armije, nego ljubav i mržnja", i prisjetio se svih domoljuba koji su se suprotstavili znatno nadmoćnijem agresoru

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod spomenika Josipa Jovića na Plitvičkim jezerima 31. ožujka obilježena je 17. godišnjica akcije Plitvice i pogibije prvog hrvatskog redarstvenika. Uz članove obitelji Jović, prvoj žrtvi iz Domovinskog rata počast su odala izaslanstva Predsjednika Republike, Hrvatskog sabora i Vlade, vojni i poli-

■ Uz članove obitelji Jović, prvoj žrtvi iz Domovinskog rata počast su odala brojna izaslanstva, a general Josip Lucić, kao jedan od sudionika akcije, prisjetio se vremena u kojemu je stvarana hrvatska država i vojska

cijski dužnosnici te predstavnici županijskih i lokalnih vlasti, kao i braniteljskih udruga.

Među okupljenima bili su i mještani Plitvice i okolice, kao i Jovićeva rodnog Aržana, gdje se također svake godine odaje počast kod njegova groba. Nakon polaganja vijenaca, održani su i prigodni govori. U ime Predsjednika Republike okupljenima se obratio načelnik Glavnog stožera OSRH-a general zbora Josip Lucić. Kao jedan od sudionika akcije u kojoj je pala i prva hrvatska žrtva u Domovinskom ratu, prisjetio se vremena u kojemu je stvarana hrvatska država i vojska, nastala iz redova dragovoljaca okupljenih prije toga u specijalnim postrojbama MUP-a. Podsjetio je na to da su za današnje približavanje Hrvatske euroatlantskim asocijacijama uvelike zaslužni upravo hrvatski branitelji. Ističući važnost okupljanja na mjestima događaja iz Domovinskog rata koji su trajno obilježili našu povijest, posebno je izrazio zadovoljstvo što među okupljenima ima i onih koji u to vrijeme nisu bili ni rođeni. Naglasio je važnost obiteljskog odgoja kojim se usađuje domoljublje, napominjući da su upravo tako odgajani sinovi bili spremni žrtvovati svoj život za slobodnu i neovisnu hrvatsku državu.

Govoreći o povijesnom vremenu stvaranja države, podsjetio je na značenje akcije Plitvice, zaključivši da "to nije bila nekakva bitka u kojoj su se sukobile armije, nego ljubav i mirznja", i prisjetio se svih domoljuba koji su se suprotstavili znatno nadmoćnijem agresoru.

Potpredsjednica Vlade i ministrica branitelja Jadranka Kosor također je istaknula goleme zasluge hrvatskih branitelja u obrani slobode i demokracije, prisjetivši se svih žrtava Domovinskog rata, među kojima posebno Josipa Jovića, te onih čija je sudbina još uvijek nepoznata. "Josip je simbol domoljublja, junaštva i otpora, kao što je njegova majka simbol svih majki čiji su sinovi poginuli u Domovinskom ratu", poručila je, pozivajući sve, napose hrvatske branitelje, da se ponovno ujedine u borbi protiv zaborava. Da hrvatski branitelji nikada neće biti zaboravljeni, poručio je u ime Hrvatskog sabora Emil Tomljanović, napominjući da će Sabor i ubuduće podržavati skrb o braniteljima i članovima njihovih obitelji.

O danu koji pamtimo kao Krvavi Uskrs govorio je i ministar obrane Branko Vukelić, zaključivši da se već tada vidjelo da će hrvatska bitka za slobodu biti krvava i teška, ali i da je hrabro srce Josipa Jovića pokazalo kako Hrvatska ima branitelje koji su spremni položiti svoj život na oltar domovine. Podsjetivši da su upravo oni osigurali budućnost hrvatskom na-

rodu i naraštajima koji dolaze, poručio je da uistinu možemo biti ponosni na naše Oružane snage, koje su nastale u ratu, a danas su priznate diljem svijeta. Ulogu hrvatskih policajaca i vojnika u Domovinskom ratu i danas u miru istaknuo je i ministar unutarnjih poslova Berislav Rončević, a o ulozi i stradanju Ličko-senjske županije u ratu te njezinu napretku i prosperitetu u miru govorio je župan Milan Jurković.

Okupljenima su se obratili i predsjednici nekoliko braniteljskih udruga. Svi su izrazili zadovoljstvo što na obljetnici te važne akcije iz Domovinskog rata svake godine ima i sve više mladih. Predsjednik udruge Prvi hrvatski redarstvenik, Zdravko Lončar, po-

ručio je da su Plitvice, kao i druga ratišta, mjesta na kojima se uči povijest, a Zdravko Andabak iz udruge Tigar 90/91 pozvao je na očuvanje vrijednosti Domovinskog rata, napominjući da žrtve ne smiju biti zaboravljene. O značenju i smislu žrtve za domovinu govorio je i Mladen Grgić iz udruge Uzdanica 90, zaključivši da su upravo žrtve zalag u borbi za istinu. Predsjednik udruge Specijalne policije iz Domovinskog rata, Svemir Vrsaljko, prozvao je ratne profitera, one koji su se "borili" s pretvorbom i privatizacijom, te ujedno pozvao hrvatske branitelje, one koji su bili prvi kad je trebalo, da se i dalje bore za Hrvatsku, po mjeri malog čovjeka kakav je bio i Josip Jović.

Okupljanje na Plitvicama završilo je s molitvom, koju je predvodio vojni ordinarij biskup Juraj Jezerinac u pratnji generalnog vikara mons. Josipa Šantića, a događaj je utopunio prigodni nastup Klape HRM-a "Sveti Juraj". ■

Izaslanstvo Kopnene vojske OS Republike Poljske u trodnevnom službenom posjetu Hrvatskoj kopnenoj vojsci

Posjet u znaku brojnih aktivnosti i razmjene iskustava

Očekujemo da će se u sljedećem razdoblju suradnja s poljskim Oružanim snagama povećati, i to poglavito u pripremi snaga za međunarodne operacije zajedničkim vježbama i uvježbavanjima, rekao je general Kruljac, dodavši kako imamo zajedničke interese i kako će iskustva Poljske kao članice NATO-a za nas biti važna

— Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT —

Poljsko izaslanstvo s hrvatskim domaćinima

Visoko izaslanstvo Kopnene vojske Oružanih snaga Republike Poljske bilo je u trodnevnom službenom posjetu Hrvatskoj kopnenoj vojsci. Poljsko izaslanstvo predvodio je zapovjednik KoV-a OS Poljske general pukovnik Waldemar Skrzypczak, a domaćin im je bio general pukovnik Mladen Kruljac, zapovjednik HKoV-a, s najbližim suradnicima. Bio je to prvi posjet generala Skrzypczaka Hrvatskoj. On se upoznao s ustrojem i ustrojbenim cjelinama HKoV-a te njihovim zadaćama i aktivnostima. Razmijenjena su i iskustva o sudjelovanju u međunarodnim mirovnim operacijama. Poljaci su se upoznali i s našim iskustvima u procesu profesionalizacije Oružanih snaga, što, prema riječima generala Skrzypczaka, očekuje i poljske Oružane snage.

Posjet je bio u znaku brojnih aktivnosti, a započeo je u Obučnom središtu za međunarodne vojne operacije u Ra-

kitju. Prezentirane su aktivnosti i zadaće OSMVO-a, u kojem se provodi obuka i tečajevi za sudjelovanje u međunarodnim operacijama. Za sudjelovanje u međunarodnim operacijama ondje se, osim naših, obučavaju i pripadnici oružanih snaga nama prijateljskih zemalja. Tijekom posjeta Zapovjedništvu HKoV-a u Karlovcu, razgovaralo se o preustroju HKoV-a, prioritetima u modernizaciji i implementaciji partnerskih ciljeva te sudjelovanju u međunarodnim vojnim operacijama. U vojarni Sveti Petar u Ogulinu, poljsko se izaslanstvo upoznalo s aktivnostima i zadaćama te opremom 350 VoB-a.

Poljsko izaslanstvo je bilo i u Kninu. Upoznalo se s ustrojem i aktivnostima Gardijske motorizirane brigade na vojnom poligonu Crvena zemlja. Bili su i na pokaznoj vježbi, u kojoj su inscenirane neke situacije u uvjetima vrlo sličnim onima kakve snage HKoV-a, koje se uvježbavaju za sudjelovanje u misiji ISAF, mogu očekivati u Afganistanu. Uz postupanje na kontrolnoj točki s nepoznatim vozilom, napad na kontrolnu točku i situacijska gađanja, provedena je i vježba napada na konvoj. U vježbi se pokazalo postupanje i procedure u slučaju napada na konvoj, dopremanje snaga za brzo djelovanje helikopterom i njihovo djelovanje, te transport ranjenika. Organizirano je i razgledavanje Taktičko-tehničkog zbora, za što je general Skrzypczak pokazao veliko zanimanje.

Obje strane posjet su ocijenile iznimno korisnim i izrazile nadu da će daljnja suradnja biti vrlo aktivna.

General Skrzypczak je istaknuo kako je cilj posjeta bio upoznati se s transformacijskim procesima u Hrvatskoj vojsci te vidjeti naša iskustva u procesu profesionalizacije vojske, za što se i oni u Poljskoj pripremaju. Prema njegovim riječima, razgovaralo se o sudjelovanju i iskustvima iz misije ISAF u Afganistanu, ali i o poljskim iskustvima s Golanske visoravni, mirovnoj misiji UN-a UNDOF, za sudjelovanje u kojoj i mi pripremamo svoje snage. "Ovaj posjet vrlo nam je koristan", rekao je general Skrzypczak te izrazio uvjerenje da će suradnja poljskih i hrvatskih oružanih snaga biti vrlo aktivna.

General Kruljac je istaknuo kako poljska vojska ima velika iskustva u sudjelovanju u mirovnim misijama, te će ta iskustva biti korisna našim snagama u pripremanju za sudjelovanje u međunarodnim mirovnim misijama. Ali, napomenuo je, i mi poljskoj strani možemo ponuditi naša iskustva, i to ne samo iz misija nego i iz Domovinskog rata. Daljnja suradnja se, primjerice, može odvijati u vidu zajedničke obuke malih postrojbi,

U vježbi se pokazalo postupanje i procedure u slučaju napada na konvoj, dopremanje snaga za brzo djelovanje helikopterom i njihovo djelovanje, te transport ranjenika

za početak voda, satnije. Istaknuo je i kako Poljska predvodi multinacionalnu bojnu vojne policije, a naša je obveza imati do kraja godine spreman vod vojne policije za europske snage vojne policije.

General Kruljac očekuje da će se u sljedećem razdoblju suradnja s poljskim Oružanim snagama povećati, i to poglavito u pripremi snaga za međunarodne operacije zajedničkim vježbama i uvježbavanjima. "Imamo zajedničke interese", rekao je general, istaknuvši kako će iskustva iz Poljske kao članice NATO-a za nas biti važna.

Zapovjednik Kopnene vojske OS Republike Poljske pozvao je svoje hrvatske kolege u uzvratni posjet, kako bi se upoznali s aktivnostima, snagama i načinom uvježbavanja poljske vojske. To će zasigurno biti još jedan korak naprijed u dobroj bilateralnoj suradnji dviju zemalja. ■

U Galeriji "Zvonimir" otvorena izložba fotografija Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira autora Tomislava Brandta

Djelić afganistanske povijesti u fotopriči

Fotografije su dokumentarne, a bude emocije i potiču na razmišljanje. Brandt je na svojim fotografijama uvijek veći ne samo život i rad pripadnika OS-a u misiji ISAF nego i život Afganistanaca, njihovu svakodnevnu borbu za opstanak, za očuvanje golog života, djecu čiji pogledi vane za toplinom i pažnjom, život na ulicama Kabula... jednom riječju, djelić povijesti Afganistana

—Leida PARLOV, snimio Davor KIRIN—

U MORH-ovoj Galeriji "Zvonimir" svečano je 1. travnja otvorena izložba fotografija autora Tomislava Brandta pod nazivom Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira. Riječ je o fotografijama koje je Brandt napravio tijekom kratkotrajnog boravka s pripadnicima X. kontingenta u misiji ISAF u Afganistanu, u listopadu prošle godine. Naši vojnici u misiji ISAF sudjeluju od 2003. godine, a ovo je prvi put da je o njihovu životu i radu u misiji i zemlji u kojoj pomažu u izgradnji i očuvanju mira organizirana tematska izložba.

Organizator izložbe je Odjel hrvatskih vojnih glasila Službe za odnose s javnošću i informiranje, a otvorio ju je bojniki Tihomir Zebec, zapovjednik voda vojne policije X. kontingenta. Bojniki Zebec se osvrnuo na vrijeme provedeno u Afganistanu i izrazio že-

lju da svi koji pogledaju izložbu prenesu svoje dojmove drugima kako bi se što više ljudi upoznalo s Afganistanom, u kojemu se, kako je rekao, kao prijatelji prihvaćaju svi koji su kao dio svjetske zajednice došli pomoći.

Izloženo je 50-ak fotografija, što je samo dio od više od 2000 fotografija što ih je Tomislav Brandt, fotograf u Hrvatskim vojnim glasilima, snimio u samo tjedan dana. Motiva mu nije nedostajalo. Fotografije su dokumentarne, a bude emocije i potiču na razmišljanje. Dovoljan je samo jedan pogled na svaku od njih pa da nas ponese u tu, tisućama kilometara udaljenu zemlju, pogođenu ratnim strahotama i

stradanjima. Brandt je na fotografijama uvijek veći ne samo život i rad pripadnika OS-a u misiji ISAF nego i život Afganistanaca, njihovu svakodnevnu borbu za opstanak, za očuvanje golog života, djecu čiji pogledi vane za toplinom i pažnjom, život na ulicama Kabula... jednom ri-

ječju, djelić povijesti Afganistana.

Zanimljivosti i autentičnosti ove afganistanske fotografske priče, na otvorenju izložbe, pridonijeli su i pripadnici vojne policije X. kontingenta, nad narednik Mladen Tisaj i časnički namjesnik Damir Mihočinec te vojni pas Keš, koji su se i sami u Afganistanu našli na "meti" Brandtova aparata. Brojne posjetitelje oni su upozнали sa zadaćama što su ih obavljali u misiji ISAF i dojmovima koje je na njih ostavila ta azijska zemlja. A odlazak u Afganistan izazov je za svakoga, pa je to bio i za Tomislava Brandta, koji iz te

Izložbu je otvorio bojniki Tihomir Zebec, zapovjednik voda vojne policije X. kontingenta, koji se osvrnuo na vrijeme provedeno u Afganistanu i izrazio želju da svi koji pogledaju izložbu prenesu svoje dojmove drugima kako bi se što više ljudi upoznalo s Afganistanom, u kojemu se, kako je rekao, kao prijatelji prihvaćaju svi koji su kao dio svjetske zajednice došli pomoći

daleke zemlje nosi samo lijepe uspomene i to iskustvo, kako je istaknuo, želio bi još jednom ponoviti.

Izložene fotografije samo su dio golemog Brandtova opusa ratne i vojne tematike. Brandt se fotografijom profesionalno bavi još od srednje škole, a u MORH-u kao fotograf radi od 1994. godine. Dio fotografija snimljenih u Afganistanu objavljen je u fotomonografiji "Od branitelja domovine do čuvara svjetskog mira", čiji je Brandt autor, a dio fotografija ratne i vojne tematike u fotomonografiji "Vojska pobjednika - s ponosom u budućnost", u kojoj se pojavljuje kao koautor. ■

MORH raspisao Natječaj za stipendiranje studenata

Ministarstvo obrane Republike Hrvatske raspisalo je 10. ožujka 2008. Natječaj za stipendiranje studenata, u statusu kadeta, prve godine preddiplomskih studija za stjecanje akademskog naziva prvostupnika, koji se upisuju u akademskoj godini 2008./09., a rok prijave je **21. travnja 2008.** godine. Na natječaj se mogu prijaviti svi kandidati koji u akademskoj godini 2008./2009. planiraju upisati jedan od dolje navedenih sedam fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Splitu, kao i svi kandidati koji planiraju upisati neki od studija na Tehničkom veleučilištu u Zagrebu.

Riječ je o natječaju za program civilno-vojnog školovanja, a kandidati primljeni u taj program imat će mogućnost završetka visokoškolskog obrazovanja na jednom od hrvatskih sveučilišta, odnosno veleučilišta. Uz to će tijekom studija imati osiguranu stipendiju (u godišnjem iznosu od najmanje 12 tisuća kuna), besplatnu stručnu literaturu, besplatni smještaj i prehranu, te po završetku studija osiguran posao u Oružanim snagama Republike Hrvatske. Kandidati koji prođu potrebna testiranja po završetku studija obvezni su raditi u sustavu OSRH u trajanju dvostruko dužem od vremena stipendiranja. Po završetku studija, kandidati mogu, osim osiguranog posla u OSRH, računati i na mogućnosti daljnjeg usavršavanja ne samo u Hrvatskoj već i u drugim zemljama u svijetu.

Natječaj je otvoren za pripadnike oba spola, a prijaviti se može u uredima za obranu prema mjestu prebivališta. Po prijavi na natječaj, kandidati će biti upućeni na testiranja i zdravstvene preglede, a kandidati za kadete - vojne pilote moraju dodatno proći i program selekcijskog letenja. Važno je istaknuti kako će svi kandidati redovito pristupati prijavnim ispitima na visokoškolskim ustanovama koje izaberu, a MORH je također osigurao mogućnost dodatnih priprema za upise na fakultete za kandidate koji se prijave u program Kadet.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Fakultet elektrotehnike i računarstva

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

Fakultet strojarstva i brodogradnje

- preddiplomski sveučilišni studij strojarstva
- preddiplomski sveučilišni studij zrakoplovstva

Prirodoslovno-matematički fakultet

- svi preddiplomski sveučilišni studiji

Kineziološki fakultet

- preddiplomski sveučilišni studiji kineziologije

Fakultet prometnih znanosti

- studij aeronautike - vojni piloti

TEHNIČKO VELEUČILIŠTE U ZAGREBU

- svi preddiplomski stručni studiji

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Pomorski fakultet

- smjer Pomorska nautika

Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje

Preddiplomski sveučilišni studij:

- elektrotehnika i informacijska tehnologija
- strojarstvo
- računarstvo
- industrijsko inženjerstvo

Preddiplomski stručni studij:

- elektrotehnika
- strojarstvo
- računarstvo

Obilježena 10. obljetnica RŠ

U Zaprešiću je 19. ožujka prigodnom svečanošću obilježena 10. obljetnica Ratne škole "Ban Josip Jelačić".

Program cjelodnevnog obilježavanja počeo je svečanim primanjem, na kojemu su prigodne govore održali gradonačelnik grada Zaprešića Željko Turk i novoimenovani zapovjednik Ratne škole brigadni general Slaven Zdilar. Gradonačelnik je prigodnim poklonima darivao sve polaznike X. naraštaja Ratne škole.

Zapovjednik Ratne škole položio je vijenac kod spomenika poginulim hrvatskim braniteljima. Potom je služena misa, koju je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, a na njoj su bili brojni bivši polaznici Škole, umirovljeni generali, ravnatelj HVU-a general bojnik Mirko Šundov, general bojnik Jozo Miličević i brigadni general Slaven Zdilar, te djelatnici i polaznici X. naraštaja.

Nakon toga povorka predvođena puhačkim orkestrom i mažoretkinjama uputila se na obiteljsku grobnicu bana Josipa Jelačića, gdje su položeni vijenci, a prigodni govor održao je državni tajnik MORH-a Mate Raboteg.

Druženje se nastavilo sportskim susretima u nogometu i golfu između ekipa polaznika Ratne škole i grada Zaprešića kao domaćina manifestacije. Svojom nazočnošću obljetnicu su uveličali i bivši polaznik četvrtog naraštaja, a sada zamjenik načelnika Glavnog stožera OSRH, komodor Zdenko Simičić, te veleposlanik RH u misiji NATO-a Davor Božinović.

D. KOPANJI

Završetak izobrazbe stranih jezika

Od 10. prosinca 2007. do 20. ožujka 2008. u Školi stranih jezika "Katarina Zrinska" provedena je izobrazba 28. naraštaja intenzivnog tečaja engleskog, njemačkog, francuskog i talijanskog jezika.

Izobrazbu su proveli nastavnici Škole stranih jezika "Katarina Zrinska" u Zagrebu, Osijeku i Splitu. Polaznici su bili podijeljeni u četiri razine poznavanja stranog jezika: pripremni, temeljni, srednji i napredni. Tečaj je uspješno završilo 114 polaznika iz ustrojbenih cjelina MORH-a i OSRH-a. Nakon uspješno svladanog programa polaznicima su uručene svjedodžbe o poznavanju stranog jezika.

"Sve je veća važnost izobrazbe stranih jezika, posebice engleskog, ne samo zbog općeg znanja, nego je to i potreba svih pripadnika Oružanih snaga", rekla je prof. Irena Brzica, načelnica Odjela Zagreb. Na završnoj svečanosti prigodnim riječima obratio se izaslanik ravnatelja HVU "Petar Zrinski", brigadir Željko Akrap, dekan HVU-a. Na svečanosti su bili vojni izaslanici akreditirani u RH - Savezne Republike Njemačke, Francuske Republike i Republike Italije te pomoćnik vojnog izaslanika Republike Austrije.

Z. LOVAŠEN

Dingo 2 za Luksemburg

Krauss-Maffei Wegmann

LUKSEMBURŠKA je vojska od njemačke tvrtke Krauss-Maffei Wegmann naručila 48 višenamjenskih oklopnih vozila Dingo 2. Vozila su predviđena za opremanje luksemburških postrojbi koje su raspoređene u mirovne misije izvan matičnog teritorija. Naručeno je 48 vozila, a temeljni razlog za nabavu je

opremanje snaga trenutačno raspoređenih u sastav misije ISAF u Afganistanu.

Tvrtka Krauss-Maffei Wegmann sva će vozila Dingo 2 dostaviti Luksemburgu tijekom 2009. i 2010. godine. U tvrtki su zadovoljni novom narudžbom i drže je dokazom da je Dingo 2 jedno od najboljih više-

namjenskih oklopnih vozila, posebno pogodnih za ophodne i sigurnosne zadaće karakteristične za mirovne misije.

Najvažnija značajka vozila Dingo 2 u tom je kontekstu njegova dobra oklopna zaštita, koja pruža visoku razinu sigurnosti posadi, čak i kod nailaska na mine i slične eksplozivne naprave. Inače, luksemburška će vozila biti opremljena sklopivim jarmolom za optroničku izvidničku opremu, koju će dostaviti francuska tvrtka Thales Group.

Dosad je naručeno više od 700 vozila Dingo 2. Osim u njemačkoj vojsci rabe se još u Austriji, Češkoj Republici i Belgiji. Prisutna su u brojnim misijama diljem svijeta, uključujući Kosovo, Afganistan i Libanon.

M. PETROVIĆ

B-1B prelazi na sintetičko gorivo

SREDINOM ožujka, američko ratno zrakoplovstvo s uspjehom je obavilo prvi probni let strateškog bombardera B-1B lancer, koji je za pogon svog motora rabio kombinirano gorivo. Na avionu je obavljena preinaka, tako da su dva motora bila opskrbljivana „klasičnim“ JP-8 aviogorivom, a druga dva motora mlaznim gorivom dobivenim tzv. F-T (Fischer-Tropsch) metodom. Tako je B-1B treći avion američkog ratnog zrakoplovstva, nakon B-52 Stratofortress i C-17 Globemaster III, koji je poletio sa sintetičkim gorivom, odnosno prvi koji je letio supersoničnom brzinom.

Kako navode u USAF-u, njihov je strateški cilj da do 2016. bude dobavljivo 50% pogonskog goriva iz alternativnih domaćih izvora, smanjenje ovisnosti o uvoznom gorivu, postizanje što više razine standardiziranosti (unificiranosti) vrsta goriva (trenutačno se u američkim oružanim snagama rabi devet različitih tipova goriva), uporaba goriva iznimne čistoće i boljih odlika, te

postizanje boljih mogućnosti pogonskih agregata uz smanjenje potrošnje pogonskih goriva, odnosno smanjenje ispuštanja štetnih plinova. Također, do 2011. kane doseći tu operativnu razinu da svaki transportni avion i bombarder iz njihove flote bude u stanju rabiti sintetičko gorivo. F-T metoda proizvodnje sintetičkog goriva razvijena je tijekom dvadesetih godina prošlog stoljeća u Njemačkoj, kada su njemački

inženjeri počeli razvijati tehnologiju dobivanja sintetičkog goriva iz prirodnog plina i ugljena, koje je energetski znatno učinkovitije i tehnološki mnogo prihvatljivije. Procjenjuje se da je barel sintetičkog goriva jeftiniji od barela nafte 30 do 50 dolara, a kako USAF potroši više od 3 milijarde galona goriva godišnje, strateška usmjerenost na sintetička goriva lako je razumljiva.

I. SKENDEROVIĆ

Oprema za britanske vojnike

U BRITANSKOM Nacionalnom vojnom muzeju u Londonu početkom ožujka održano je predstavljajuće tehnologija domaćih tvrtki koje rade na razvoju opreme za program britanskog vojnika budućnosti. Događaj je nosio naziv Future Soldier, a prikazao je tehnologije, od kojih su neke već u uporabi, a neke još u razvoju. Svrha je tih novih tehnologija dati britanskim vojnicima opremu koja će im omogućiti postizanje boljih rezultata na terenu.

Svaki dio ljudskog života i rada danas je na neki način obilježen napretkom znanosti i tehnologije. Ni područje obrane nije iznimka, pa se vojnici, osobito u razvijenim država-

ma, susreću s obvezom stalnog svladavanja i operativne primjene najnovijih tehnoloških dostignuća.

Ta su dostignuća na izložbi Future Soldier posjetiteljima predstavili vojnici 2. bojne Worcester and Foresters iz sastava Mercian Regiment. Vojnici su se nedavno vratili iz misije u Afganistanu, a pokazali su komplekse osobne opreme koji im pomažu da postignu bolje rezultate i budu bolje zaštićeni nego vojnici ikada prije u povijesti. Prikazana oprema

obuhvatila je nove dijelove odjeće, koji zbog primjene naprednih materijala imaju iznimne osobine. Predstavljen je i zaštitni prsluk te osobni radiouređaj i drugi elementi koji služe boljoj zaštiti, umreženosti i preciznosti paljbenog djelovanja.

M. PETROVIĆ

Rusija počinje s isporukom Pantsira-S1

KRAJEM ožujka ruski mediji su izvijestili da ruski proizvođač naoružanja, tvrtka KBP-Instrument Design Bureau iz Tule, počinje s isporukom 24 PZO sustava Pantsir-S1 (NATO oznake SA-22 Greyhound). Nakon gotovo dvogodišnjeg kašnjenja s planiranim početkom isporuke toga novog ruskog lakog PZO sustava nove generacije kratkog dometa, to je prva izravna vijest koja upućuje na to da je, po svemu sudeći, uspješno okončan niz poboljšanja i testiranja tog sustava što se provodio u Rusiji i u nekoliko drugih zemalja. Pojedini izvori tu poboljšanu inačicu Pantsira označavaju s Pantsir-S1-o ili Pantsir-S1E. Pretpostavlja se da je ta količina Pantsira S1 predviđena za izvoz, te da se ruske oružane snage još nisu odlučile za njegovo uvođenje u operativnu uporabu. Dosadašnji jedini naručitelji jesu arapske zemlje poput Ujedinjenih Arapskih Emirata, Alžira i Sirije (oko koje proteklih godina ima više prijedora jer se na gađa da iza te narudžbe stoji Iran).

Razvoj lakog PZO sustava Pantsir-S1 započet je početkom devedesetih godina prošlog stoljeća, s nakanom da bude nasljednik PZO sustava 9M311 Tanguška (NATO oznaka SA-19 Grison), ali je vrlo brzo, poput mnogih drugih razvojnih projekata ruske vojne industrije, znatno usporen. Tijekom 2000. Rusija u Ujedinjenim Arapskim Emiratima pronalazi strateškog partnera (ponaјviše kao financijera i prvog naručitelja) za nastavak razvoja.

Laki PZO sustav kratkog dometa Pantsir-S1 namijenjen je za obranu visokovrijednih civilnih i vojnih ciljeva od svih tipova aviona, helikop-

tera, bespilotnih letjelica i krstarećih projektila. Naoružanje novog Pantsira sastoji se od dva dvocijevna automatska topa 2A38M, kalibra 30 mm, dometa 4 km, borbenog kompleta od 700 granata i maksimalne brzine paljbe od 2500 granata u minuti. Uz topove, Pantsir-S1 nosi i dvanaest vođenih projektila zemlja-zrak 57E6-E. To su projektili dužine 3,2 m i dijametra tijela 9 cm, a bojna glava teži 16 kg. Maksimalna brzina ovih projektila je 1100 metara u sekundi, uz domet od minimalno jedan do maksimalno 20 km, odnosno 11 000 metara visine. Pantsir-S1 opremljen je motrilačkim radarom dosega motrenja 30 km, a vrlo male ciljeve otkriva i prati do udaljenosti od 24 km. S prednje strane lansera nalazi se i radar za praćenje ciljeva i navođenja projektila na njih. Kao dopuna instaliran je i elektrooptički sustav praćenja ciljeva i navođenja raketa. Ovisno o udaljenosti i tipovima ciljeva, Pantsir-S1 može djelovati do najviše 12 ciljeva u minuti.

I. SKENDEROVIĆ

Sustav za detekciju snajpera

BRITANSKA tvrtka QinetiQ predstavila je minijaturni, nosivi akustični sustav za detekciju snajperske i puščane paljbe Ears. Ears je konstruiran oko jedinstvenog integriranoga akustičnog senzora.

To je malen uređaj, mase oko 2,8 kg, koji se može integrirati u osobnu opremu vojnika, postaviti na vozila ili u fiksni položaj. Uređaj je brz, odgovara na pucanj, pokazujući smjer i udaljenost, unutar desetinke sekunde od opaljenja prvog metka. Ne mogu ga zbuniti pozadinski zvukovi. Proizvođač tvrdi da sustav može locirati snajper, a pokriva kompletnih 360 stupnjeva, pa čak i kad se rabi na vozilu koje putuje brzinom od 75 km/h.

Ears je razvila sjevernoamerička podružnica tvrtke i već je odabran kao dio napredne opreme koja će se

integrirati u opremu vojnika budućnosti. Konkretni američki program nosi naziv Future Force Warrior. Ears je u američkoj vojsci poznat pod imenom SWATS (Soldier Wearable Acoustic Targeting System).

Američka je vojska provela testiranja Earsa u jesen 2007. Rezultati provjere sposobnosti u terenskim uvjetima bili su zadovoljavajući pa je to utjecalo na odluku da se Ears/SWATS uključi u program Future Force Warrior.

Zasad je naručeno samo osam kompleta Earsa, koji će poslužiti za probnu integraciju u program Future Force Warrior, ali ako sve prođe dobro mogu se očekivati veće narudžbe.

M. PETROVIĆ

Nova klasa podmornica za švedsku mornaricu

ŠVEDSKA vlada je odobrila projekt nove klase podmornica koje će zamijeniti postojeću flotu od pet izgrađenih podmornica klase Götland i Västergötland, a bit će namijenjene švedskoj kraljevskoj ratnoj mornarici. Novi program podmornica

nosi radno ime A-26. Prema prvim saznanjima, nova klasa podmornica neće imati nikakvih poveznica s podmornicama klase Viking, o čijem se razvoju i eventualnoj nabavi govorilo devedesetih godina prošlog stoljeća. Projekt podmornica Viking započeo je kao nordijski program, u kojem su svojedobno uz Švedsku sudjelevala Danska i Norveška. Nakon što su od programa polako odustajale jedna po jedna, Švedska je odlučila razviti vlastitu klasu podmornica.

Švedska ratna mornarica započela je krajem prošle godine rad na studijama izvodljivosti, čijim će završetkom uslijediti projektna faza programa. Razvoj projekta nove podmornice A-26 povjeren je švedskoj vojno-brodograđevnoj tvrtki Kockums, koja je inače dio njemačkog brodograđevnog konzorcija ThyssenKrupp Marine Systems. U skladu s izjavama dužnosnika švedske mornarice i tvrtke Kockums, studije izvodljivosti trebale bi usko-

ro biti okončane kako bi se što prije krenulo u projektiranje. Nagada se da će nova klasa podmornica imati nosivost oko 1400 t, a nameće se zahtjev za podvodnom brzinom od 20 čv, dok bi površinska trebala biti oko 15 čv. Broj posade još nije definitivan, a kreće se između 17 i 31 člana. Konačna odluka o nabavi još nepoznatog broja podmornica nove klase ovisit će o ishodu projektne faze programa i mogućnostima financiranja gradnje. Vladini dužnosnici vjeruju da će razvoj vlastite klase podmornica ojačati švedsku vojno-brodograđevnu i prateću industriju. Kako je operativni vijek preostalih dviju podmornica klase Västergötland procijenjen do 2015. godine, gradnja novih podmornica A-26 trebala bi započeti najkasnije do 2010. Naime, prema sadašnjim najavama, projektna faza programa trebala bi biti okončana do kraja ove godine, kako bi se ugovor o gradnji podmornica dodijelio početkom 2009. godine.

M. PTIĆ GRŽELJ

Problematična modernizacija australskih fregata

AUSTRALSKI nacionalni ured za reviziju otkrio je čitav niz ugovornih nesuglasica između glavnog potpisnika tvrtke Australian Defence Industries (ADI), danas Thales Australia, i australske Uprave za vojno-materijalne resurse, a vezanih uz modernizaciju četiriju fregata naoružanih vođenim projektilima klase Adelaide (FFG-7) australske ratne mornarice, čiji je ugovor vrijedan 1,84 milijarde dolara.

Izvešće je otkrilo nedostatak performansi sustava podvodne obrane i sustava elektroničke potpore na prvome brodu, HMAS Sydney, iz programa modernizacije. Iako je ostalo samo 2% neplaćenih ugovornih sredstava, još nije u potpunosti okončana niti jedna fregata, a program u ovom trenutku kasni više od četiri godine. Tvrtka Thales odlučila je nastaviti rad na fregatama na vlastiti rizik jer je Uprava za vojno-materijalne resurse zahtijevala obustavu svih aktivnosti dok se ne postigne potpuna usuglašenost oko zahtjeva navedenih ugovorom. U skladu s navedenim, došlo je do sukoba između stranaka, koji je izbio prvi put u prosincu 2006. privreme-

nim prihvaćanjem fregate HMAS Sydney, iako nisu bili ispunjeni svi uvjeti primopredaje broda, a rok za punu operativnost i službenu primopredaju istječe u studenom ove godine. Postoje i kontinuirane teškoće australske mornarice u postizanju inicijalne operativne djelotvornosti broda. U listopadu 2007. druga fregata HMAS Melbourne, koja je prošla modernizaciju, također je privremeno prihvaćena u službu do finalne primopredaje, koja se očekuje u prosincu 2009. Treći brod, HMAS Darwin, započeo je probne plovidbe početkom ove godine, a modernizacija posljednje fregate u klasi, HMAS Newcastle, krenut će u listopadu 2008.

Namjera projekta modernizacije SEA 1390 bila je postizanje operativne efektivnosti fregata klase Adelaide do trenutka njihova povlače-

nja iz operativne službe u razdoblju 2015.-2021. Projekt modernizacije uključuje novi borbeni sustav, unaprijeđeni radar, novi sonar ugrađen na trup i tegljeni sonar, dodatne lažne mamce, modernizaciju sustava upravljanja paljbom, novi sustav za vertikalno lansiranje projektila Mk 41, namijenjen projektilima ESSM, te zamjenu zastarjelog protuzračnog sustava SM-1 novim SM-2 Block IIIA, nove dizelske generatore, potpuno novo ožičenje i novi klimatizacijski sustav.

M. PTIĆ GRŽELJ

Francuski specijalci dobivaju Skylarke

KRAJEM ožujka izraelska tvrtka Elbit Systems Ltd. objavila je da je pobijedila na francuskom natječaju za nabavu lakih bespilotnih sustava za potrebe postrojbi za posebne namjene, odnosno to je prvi put da je Elbit Systems Ltd. izborio ugovor za isporuku bespilotnih sustava Francuskoj, čime se dodatno potvrdio kao jedan od vodećih svjetskih proizvođača bespilotnih sustava.

Skylark I je laki taktički bespilotni sustav namijenjen za nadzor bojišnice ili državne granice, a prikladan je kao potpora antiterorističkim djelovanjima. Svojim malim dimenzijama, malom težinom i jednostavnošću prikladan je za brzi terenski razmještaj i lako rukovanje. Letjelicu

pokreće elektromotor, koji pruža nisku razinu buke i autonomiju letjelice u zraku do dva sata, odnosno omogućava operativni radijus od 5 do 10 km. Raspon brzina koje postiže iznosi od 20 do 40 čvorova, a maksimalni vrhunac leta 4876 m. Maksimalna težina letjelice je 5,5 kg, a može biti opremljena elektrooptičkim sensorima (kolor CCD i FLIR kamera) za dnevni i noćni nadzor terena. Bespilotne letjelice Skylark počele su se tijekom 2005. uvoditi u operativnu uporabu izraelske vojske, koja ih je s velikim uspjehom rabila tijekom II. libanonskog rata (srpanj - kolovoz 2006.), gdje su se potvrdile kao izuzetno pouzdane i učinkovite.

I. SKENDEROVIĆ

Nabava složenih borbenih sustava

Republika Hrvatska, kao buduža članica Sjevernoatlantskog saveza i Europske unije, objavila je svoj prvi Strateški pregled obrane i prvi Dugoročni plan razvoja Oružanih snaga, dokumente koji su definirali dugoročne potrebe i ciljeve opremanja i modernizacije Oružanih snaga. Usporedo s postizanjem organizacijskih i doktrinarnih NATO standarda, Oružane snage Republike Hrvatske i dalje trebaju posjedovati pouzdane i djelotvorne borbeno oružane sustave, koji odgovaraju potrebama u okruženju ograničenog obrambenog proračuna i povežanja međunarodne vojne suradnje

Ivica OLUJIĆ

Izazov za Ministarstvo obrane i obrambenu industriju jest pristup rješavanju problema priuštivosti obrambene opreme te ostvarivanje interoperabilnosti vojnih snaga u savezničkim aktivnostima i operacijama. Za provedbu ciljeva opremanja i modernizacije Oružanih snaga, Republika Hrvatska treba suvremen i transparentan model za donošenje odluka i upravljanje procesima opremanja i nabave složenih borbenih sustava. Postojeći sustav vojnih nabava ne može ispuniti takvu ulogu zbog toga što je taj sustav, po njegovoj poslovnoj tehnologiji i provedbenoj filozofiji, još uvijek proizvod upravljačkog okruženja koje je nastajalo u specifičnim uvje-

tima Domovinskog rata, embarga i u uvjetima nastajanja nacionalne vojne industrije.

Pristup ovoj složenoj temi mora uključivati uvažavanje etike vojne organizacije, odgovornost prema vojnicima-borcima, odgovornost prema građanima i svijest o zahtjevima nacionalne sigurnosti. Polazeći od toga, autor je u lipnju 2006. obranio diplomski rad u Ratnoj školi "Ban Josip Jelačić" pod nazivom "Modeli nabave složenih borbenih sustava".

Radnja općenito prikazuje suvremene organizacije i strategije nabave obrambene opreme. Koncepti nabave su prikazani kao suvisla i sveobuhvatna uporaba različitih instru-

menata i formaliziranih strategija za postizanje željenog krajnjeg stanja, a to je dobivanje najbolje vrijednosti za uloženi novac. Radnja analizira pojedine probleme obrambenih nabava u Hrvatskoj koji su ostali neriješeni. Okvir za analizu bila je pravna i zakonska regulativa, relevantna međunarodna praksa te domaća iskustva i naučene lekcije. Nije bila namjera analizirati koji je sustav bolji, nego sagledati različite pristupe iz kojih mogu proizići konkretni i primjenjivi rezultati, te osvijetliti i olakšati razvoj hrvatskog modela nabave obrambene opreme. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Džipovi idu dalje (II. dio)

lako tržištem lakih vojnih terenskih vozila dominira američki Hummer, i Europa na tom području ima svoje adute

Pripremio Siniša RADAKOVIĆ

Iako britanska tvrtka Land Rover nije najstariji proizvođač terenskih vozila, njezini proizvodi vrlo su brzo postali osnova po kojoj se mjeri kvaliteta svih terenskih vozila u svijetu. Prvi Land Rover javnosti je prikazan 30. travnja 1948. na auto-salonu u Amsterdamu. Odlikovao se robusnom konstrukcijom i stalnim pogonom na sve kotače. Zanimljivo je da je taj prvi primjerak bio namijenjen civilnom tržištu (prije svega poljoprivrednicima i šumarima), a da je tek naknadno napravljen model namijenjen vojnoj uporabi. Uspjeh je bio iznad svih očekivanja. Osim proizvodnje u Velikoj Britaniji (Gaydon u Engleskoj), po licenci se proizvodio u još 14 država, a prodavao u više od 140. Iako ne postoje točni podaci koliko je "civilnih" Land Rovera prodano vojškama i policijama, okvirni podatak

govori da više od 100 vojnih i paravojnih organizacija rabi više od 70 000 Land Rovera.

Land Rover je još uvijek pojam za kvalitetni terenski automobil, te godišnje proizvede oko 230 000 automobila u pet osnovnih modela, ali tvrtki ipak ne cvjetaju ruže. Izmijenivši nekoliko vlasnika (između ostalih British Leyland, British Aerospace i BMW) od 2001. u vlasništvu je Forda. U trenutku pisanja ovog teksta očekivala se i službena potvrda da je Ford prodao Land Rover (zajedno s Jaguarom) indijskoj korporaciji Tata.

Oružane snage najčešće rabe model Defender, koji je trenutačno zadnji razvojni stupanj originalnog Land Rovera Series I. General Service je osnovni model vojnog terenskog vozila, a kupci mogu birati između dvije inačice: kraće, s osovin-

skim razmakom 2,36, i duže, s razmakom od 2,79 metara. Osim toga nude se inačice s mekanim i čvrstim krovom. Land Rover je na izložbi DSEi 2007 prvi put prikazao Defender opremljen novim turbodizelskim motorom Td5 zapremine 2,4 litre, koji zadovoljava najstrože europske propise o dopuštenoj emisiji ispušnih plinova. Snaga motora je ostala ista kao i kod starijeg modela (122 KS), ali je okretni moment povećan na 359 Nm. Uz novi motor ide i novi ručni mjenjač sa šest brzina. Kako bi se poboljšao komfor putnika, ugrađen je sustav za klimatizaciju kabine. Land Rover se nada da će tim izmjenama osigurati prodaju Defendera sve do iza 2010., kad bi se trebao pojaviti novi model. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Moderni brodski radari

U suvremenim uvjetima ratovanja, posebno tijekom priobalnog djelovanja, velika je prednost kontinuirano motrenje svih 360 stupnjeva oko broda i praženje svih zrakoplova i projektila. Za tu su namjenu najbolji PAR (Phased Array Radar) radari

Pripremio Tomislav JANJIĆ

Unatoč svim nedostacima, radari su još uvijek osnovno motri-lačko sredstvo ratnih brodova. Dapače, u razvoj modernih radara ulaže se sve više novca, podjednako u one namijenjene ugradnji na najveće kao i na najmanje ratne brodove. Najzanimljiviji su višenamjenski radari, podjednako prikladni za otkrivanje ciljeva u zraku i na morskoj površini. Trenutačno je najveći izazov kako moderne radare veličinom, i prije svega cijenom, prilagoditi srednjim i malim ratnim mornaricama, koje nemaju godišnje proračune veličine milijarde dolara.

Brodski su radari namijenjeni motrenju velikih područja i otkrivanju ciljeva na velikim udaljenostima, njihovu praćenju i navođenju vođenih projektila na njih (prije svega protuzračnih). Osim toga, radari se rabe za navođenje topničke paljbe i navigaciju. Nove generacije brodskih ra-

dara, kao što su Sampson, Sea Giraffe i SMART-S, od početka su namijenjene djelovanju unutar broskog zapovjednog sustava i omogućavaju pružanje podataka o cilju u (gotovo) realnom vremenu, te koordinaciju djelovanja s drugim brodskim senzovima. To je nužno jer učinkovitost suvremenih obrambenih oružja (projektili i topništvo) ovisi o količini i točnosti podataka o poziciji cilja.

Problem je malih i srednjih mornarica u tome što će se tijekom borbenih djelovanja njihovi brodovi susresti s istim prijetnjama kao i veliki brodovi bogatih mornarica. Protubrodski vođeni projektil namijenjen uništavanju velike krstarice ili razarača isto će tako napasti i brod veličine korvete, koja će u pravilu imati znatno manje mogućnosti obrane. Najsuvremenija tehnologija omogućuje da se suvremeni radari ugrađuju i na manje brodove, ali uz isto-

dobno znatno povećanje cijene. Za primjer uzмимо modernizaciju dva finska višenamjenska broda klase Hameenmaa. Tvrtka EADS Defence Electronics za taj je posao dobila ugovor vrijedan 15 milijuna eura kako bi na brodove ugradila radare TRS-3D/16-ES s pripadajućom opremom, koja uključuje Advanced Naval Combat Management System (ANCS) i MSSR2000 IFF sustav. Nakon što se ove godine dovrši modernizacija, ova dva broda klase Hameenmaa moći će se rabiti za zadaće izviđanja, nadzora morskog prometa i zaštite. Zbog toga će biti pogodni i za uporabu u mirovnim operacijama niskog intenziteta. Iste radare već rabe četiri finska RAUMA 2000 (klasa Hamina) brza jurišna broda. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Podmornice klasa Sirene, Ferfadet, Morse, Naiade i eksperimentalne podmornice

Izgradnjom četvrte podmornice iz niza predserijskih podmornica, francuska Marine Nationale ušla je u sljedeću fazu razvoja svojih podmorničkih snaga. U najvišim državnim i mornaričkim krugovima definitivno je bilo odlučeno da se krene u serijsku proizvodnju novih klasa podmornice. Prva klasa koja je krenula u serijsku proizvodnju dobila je ime Sirene

Igor SPICIJARIĆ

Za prvu klasu serijski proizvedenih podmornica u Francuskoj može se slobodno reći da je riječ o poboljšanoj podmornici Narval. Osnovne odlike ove klase bile su gotovo identične osnovnom projektu koji je konstruirao Laubeuf. Znatno su, međutim, bile poboljšane odlike pojedinih uređaja i opreme ugrađenih u podmornicu. Problemi vezani uz njezinu propulziju bili su donekle ublaženi, ali ne i potpuno uklonjeni. Na ovim serijskim podmornicama i nadalje je trebalo, nakon gašenja parnih kotlova, forsirano rashlađivati unutrašnjost podmornice ugrađenim ventilatorima. Uz krajnje zalaganje posada, prosječno vrijeme zaranjanja podmornica spušteno je ispod 10 minuta. Dođuse, to vrijeme je za svaku podmornicu bilo različito. Tako je Q-13 Espadon uspijevala zaroniti za samo šest minuta, dok je Q-6 Triton za isti postupak trebala 50% više vremena odnosno čitavih devet minuta. Osta-

lim podmornicama trebalo je za taj manevar i po 12 minuta. Ušteda od nekoliko minuta išla je nauštrb vremena predviđenog za hlađenje, pa su zbog toga vrlo brzo uvjeti u unutrašnjosti podmornice postajali krajnje nepovoljni za posadu.

Francuska ratna mornarica naručila je još početkom 1900. godine ukupno četiri podmornice klase Sirene, koje su u knjigama narudžbi Arsenala u Cherbourgu upisane kao *torpilleur autonome submersible*, odnosno kao autonomne podvodne torpiljarke.

Iz tablice je vidljivo da su sve četiri podmornice bile porinute u more za malo više od godinu dana od početka gradnje. Vanjski izgled podmornica klase Sirene nije se previše razlikovao od izvornika - podmornice Narval. Bile su 1,5 metar kraće i tek 10 cm šire od Narvala, ali znatno većeg srednjeg gaza, što je bila logična posljedica povećanog površinskog i podvodnog deplasmana u

odnosu na podmornicu Narval. Konstruktivno, one su bile podmornice s dvostrukim trupom. Prema podacima koji se o tim podmornicama mogu naći u britanskoj literaturi, cijena svake pojedinačne podmornice klase Sirene iznosila je, preračunato u britansku valutu, oko 25 000 tadašnjih funti.

Propulzija podmornica klase Sirene temeljila se na uporabi parnog stroja tipa Brule s instaliranih 275 KS, za koji su paru proizvodili cijevni kotlovi tipa DuTemple. U podvodnoj plovidbi, propulziju bi preuzimao na sebe električni motor tipa Hillairet-Huguet od 100 KS. Električni motor napajala je električna punjiva baterija, koja se sastojala od 108 članaka. Snaga parnog stroja i električnog motora prenosila se na propelersku osovinu, odnosno na elisu promjera 1,5 m. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr

Politički atentati (I)

Indira Gandhi (1984.)

Indijsku premijerku Indiru Gandhi u listopadu 1984. godine, za odmazdu zbog naredbe za napad indijske vojske na svetište Zlatni hram u Amritsaru, ubila su dvojica Sikha, pripadnici njezine osobne garde. To se ubojstvo uvelike odrazilo na indijsku i svjetsku politiku osamdesetih godina, a zbog vala nasilja nad Sikhima, koje je potom uslijedilo, imalo je vjerojatno i najteže posljedice među suvremenim atentatima

Hrvoje BARBERIĆ

■ Indira Gandhi se obraća mnoštvu

Ubojstvo indijske državnice Indire Gandhi u listopadu 1984. godine uvelike se odrazilo na indijsku i svjetsku politiku osamdesetih godina. Zbog vala sektaškog nasilja nad Sikhima, koji je uslijedio nakon njezine smrti, atentat je imao vjerojatno najteže izravne posljedice od svih suvremenih atentata. Indijska političarka i premijerka Indira Priyadarshini Gandhi kći je prvoga indijskog premijera Jawaharlala Nehrua i unuka istaknutoga nacionalnog lidera Motilala Nehrua. Rođena je 1917. u gradu Allahabadu te je, za razliku od većine onodobnih indijskih djevojaka, dobila priliku studirati na sveučilištu Visva-Bharati, a potom i na uglednom Oxfordu u Velikoj Britaniji. Nakon povratka u domovinu, godine 1938., postaje člani-

com očeve Kongresne stranke i aktivna je u indijskom pokretu za nezavisnost. Udajom za Ferozea Gandhija 1942. godine uzima prezime Gandhi. Tijekom II. svjetskog rata britanska kolonijalna vlast zatvara je zajedno sa suprugom. Nakon puštanja na slobodu, rodila je sinove Rajiva i Sanjaya. Tijekom masovnog sektaškog nasilja u podjeli indijskog potkontinenta, sudjeluje u prikupljanju humanitarne pomoći za izbjeglice i u organizi-

Nedavno ubojstvo pakistanske političarke Benazir Bhutto samo je jedno u dugom nizu atentata izvršenih posljednjih desetljeća na važne političke osobe.

Hrvatski vojnik će u sljedećih nekoliko brojeva prikazati najvažnije atentate koji su potresli svijet od 1945. godine

ranju prihvatnih kampova. Pošto je Indija 1947. postala suverena država, Indira Gandhi je obavljala dužnost Nehruove pomoćnice i osobe od njegova najvećeg povjerenja. Godine 1955. imenovana je u vrh Kongresne stranke, a od 1959. obavlja godinu dana i dužnost predsjednika stranke.

Uz potporu snažne političke figure Kongresne stranke Kamaraja Kumarasamija, Indira Gandhi je nastavila politički uspon i nakon očeve

■ Prosvjedi Sikha nakon napada indijske vojske na Zlatni hram

smrti. U svibnju 1964. nakratko je obavljala dužnost ministrice informiranja u Shastrijevoj vladi. Nakon Shastrijeve smrti, početkom 1966. postaje premijerka. Do 1977. godine obnašala je tri premijerska mandata, potvrđujući se kao vodeća osoba Indije u iduća tri desetljeća.

Napad na Zlatni hram

Pod njezinim vodstvom Kongresna stranka je odnijela pobjedu na parlamentarnim izborima 1971. godine, ali nakon njih Indira Gandhi je bila optužena za povredu izbornih zakona. Suočena s političkom krizom 1975. godine, netaktično je proglasila izvanredno stanje i zatvo-

to su početkom 1984. militantni Sikhi u gradu Amritsaru, u državi Punjab, zauzeli svetište Zlatni hram. Početkom političkih previranja među Sikhima tijekom osamdesetih godina Amritsar je postao središte separatističkog pokreta. Događaji su kulminirali barikadiranjem nekoliko stotina militanata, predvođenih propovjednikom Jarnailom Singhom Bhindranwaleom, u Zlatnom hramu. Sikhi čine oko dva posto indijske populacije te oko 63 posto stanovništva u Punjabu, a u svijetu ih je oko 19 milijuna. Socijalne i političke reforme u Indiji s kraja sedamdesetih godina potaknule su strahove Sikha od asimilacije u hindusku većinu, zbog čega je nacionalistički pokret znatno ojačao. Dio odgovornosti za Bhindranwaleovu popularnost snosila je i sama Indira Gandhi, jer ga je često instrumentalizirala kao sredstvo napada na političare

veli do vala prosvjeda širom Punjaba i udaljili većinu Sikha od politike New Delhija. No, najznačajnija posljedica vojne akcije u Amritsaru tek se trebala dogoditi.

Premijerka Gandhi je ujutro 31. listopada 1984., nekoliko mjeseci nakon događaja u Amritsaru, imala dogovoreni intervju s britanskim glumcem Peterom Ustinovom radi snimanja dokumentarnog filma za irsku televiziju. U trenutku dok je prolazila kroz vrt premijerske rezidencije u New Delhiju, izrešetana je mecima dvojice čuvara, Sikha. Atentatori Satwant i Beant Singh ispalili su u premijerku 31 metak. Umrla je na putu u bolnicu, gdje je proglašena mrtvom nekoliko sati poslije. Jedan od atentatora ubijen je u pucnjava na samom mjestu događaja, a drugi je uhvaćen te osuđen na smrtnu kaznu.

Po tradicionalnom indijskom običaju, Indira Gandhi je kremirana 3. studenoga 1984. kraj Raj Ghata, u ceremoniji na kojoj su bili brojni svjetski državnici. Nakon njezine smrti, u New Delhiju i nizu drugih indijskih gradova izbio je masovno nasilje, u kojemu je ubijeno blizu

■ Po tradicionalnom indijskom običaju, Indira Gandhi je kremirana, a na posljednjem ispraćaju, uz članove obitelji i mnoštvo Indijaca, bili su i brojni svjetski državnici

mila više političkih protivnika, što je u cjelini bacilo ljagu na njezin premijerski mandat te čak u jednom trenutku ozbiljno poljuljalo i indijsku demokraciju. Tražeći nacionalnu potporu, raspisala je nove izbore za ožujak 1977. Tada je bila katastrofalno poražena i politički diskreditirana, te čak nije uspjela ući u parlament.

Na novim parlamentarnim izborima, održanim u siječnju 1980., Indira Gandhi se spektakularno vratila u parlament te po četvrti put dobila priliku formirati vladu. Od početka sedamdesetih godina, znatan utjecaj na politička zbivanja u Indiji počinju imati i njezini sinovi - najprije mladi Sanjay, a nakon njegove pogibije u zrakoplovnoj nesreći 1980. godine i stariji Rajiv.

Jedna od najtežih kriza njezina premijerskog mandata izbila je po-

stranke Akali Dal - konkurentskog pokreta njezinoj Kongresnoj stranci u Punjabu.

Atentat u New Delhiju

Nakon što su indijske snage sigurnosti nekoliko mjeseci tolerirale militante, u svibnju 1984. Indira Gandhi je donijela odluku o uspostavljanju reda i početku vojne akcije u Zlatnom hramu pod nazivom Plava zvijezda. U okršaju je, prema indijskim izvorima, poginulo 497 Sikha unutar hrama te 83 indijska vojnika, no prema neovisnim izvorima broj poginulih u hramu bio je još mnogo veći, uključujući i brojne hodočasnike stradale u unakrsnoj vatri. Događaji su do-

■ Napadi na Sikhe nakon atentata

dvadeset tisuća Sikha. U više slučajeva indijska vojska i policija pasivno su promatrale napade, a poznata je dvosmislena izjava Rajiva Gandhija nakon atentata: "Kada padne veliko drvo, zemlja se zatrese", koja je među ekstremistima bila protumačena kao prešutna dozvola za zločine. Indiru Gandhi je na čelu zemlje naslijedio sin Rajiv, koji je također nekoliko godina poslije ubijen u atentatu. ■

Sigmund Freud: *Zaručnica pisma - pisma Marthi Bernays od 1882. do 1886. godine*, Disput, Zagreb, 2008.

Zaručnica pisma što ih je mladi Sigmund Freud pisao "svojoj kraljevni" Marthi Bernays od 1882. do 1886. godine dojmivo svjedoče o nježnoj i brižnoj ljubavi, na literarno lijep način dnevnički izvješćuju o njegovu životu i radu, te istodobno otvaraju put k razumijevanju ranih Freudovih znanstvenih istraživanja.

Freudova pisma poprimaju osobito značenje želimo li pobliže upoznati čovjeka koji namjerno nije ostavio dovoljnu količinu informacija o sebi što bi olakšale posao njegovim biografima. Uostalom, Freudu je - to saznajemo upravo iz ovih pisama - pomisao na njegove buduće životopisce bila zazorna. Tako ono što je od njegovih intimnih misli i osjećaja te osobnih doživljaja postalo dostupno čitateljskoj publici potječe ponajprije iz velikog broja pisama.

U četiri duge zaručnice godine, Freud je svojoj odabranici napisao oko 1500 pisama. Njegov sin Ernst poslije je za ovu knjigu odabrao šezdesetak, sadržajem i mislima najbogatijih. Autobiografski gledano, pisma su najiscrpniji izvor informacija o Freudu kao osobi i mladom znanstveniku, i to upravo iz onoga razdoblja njegova života u kojemu se presudno počeo formirati kao budući utemeljitelj psihoanalitičke teorije.

Mirela MENGES

FILMOTEKA

Iluzionist

- američki triler (2006.)
- trajanje: 110 minuta
- redatelj: Neil Burger
- distributer: Fox searchlight pictures
- glume: Edward Norton (Eisenheim), Paul Giamatti (Inspector Uhl), Jessica Biel (Sophie)

Rijetki su filmovi o mađioničarima. Razlog tome je jednostavan - u ovo postmodernističko vrijeme u umjetnosti, ionako malo koga zanimaju trikovi, napose filmski. Specijalni efekti toliko su uznapredovali da nečije lebdenje zaista više ne ostavlja bez daha. Ipak, s velikim zakašnjenjem u naša je kina stigao *Iluzionist*, film s Edwardom Nortonom u glavnoj ulozi. Nakon odgledanog filma, moram se zapitati - zbog čega su snimali ovaj film kada ni prošli na sličnu temu (*Prestiž* Christophera Nolana) nije bio ništa bolji. Potpuno predvidiv, na trenutke čak i melodramatično nepodnošljiv, film kao da ne želi postati ozbiljan, već se stječe dojam da je namjerno "podigran" kako bi što više sličio suvremenoj (lošoj) tv-produkciji. Koji je razlog tome, ostaje nejasno. Ipak, kao i u mnogim drugim lošim filmovima, i ovdje ima zapanjujuće dobrih stvari - ovaj put to je rekonstrukcija vremena pred početak I. svjetskog rata. Fantastična kostimografsko-scenografska rješenja izuzetno dobro evociraju vrijeme radnje, te istog trena podsjećaju i na naša (*Glembajevi*) i svjetska (*Mayerling*) filmska remek-djela smještena u istu epohu. Dah kraja trule monarhije, famozna Krležina "prenapregnutost" u glavama protagonista, uistinu su nešto u čemu se može uživati. Jedina je nevolja u tome što se *Iluzionist* naziva filmom. Termin izložbe pristajao bi mu mnogo više.

Leon RIZMAUL

Pozivnica za NEBO

U atmosferi podlijeganja različitim okupacijama na osobnoj i globalnoj razini, među glavnim preokupacijama kršćanskog vjernika u pouskrsnom vremenu trebalo bi da bude preispitivanje koliko, u moru brzo potrošivih i banalnih vijesti, najvažnija vijest - vijest o Isusovu uskrsnuću - ima stvarnoga odraza u njegovu konkretnom životu. Budući da je riječ o temeljnoj novosti, koja svojom senzacionalnošću neizmjereno nadilazi globalnu, medijski napuhanu spektakularnost, ona nikoga ne može ostaviti ravnodušnim, a Isusova učenika mora pokrenuti i maksimalno angažirati. Nakon Uskrsnuća više ništa nije isto i zato nitko više ne može biti isti. Kršćanin više ne može živjeti kao da se Uskrsnuće nije dogodilo. Jer ono je jedinstvena potvrda Isusova naučavanja, uvjerljiv dokaz ispravnosti Njegove orijentacije na putu ostvarenja božanskog plana spasenja čovjeka i uključivanja svih ljudi u evandeoske asocijacije te stavljanja izabranih naroda pod spasonosni štit nebeske milosne sigurnosti. Ulaznica je u taj sveti savez sakrament krštenja. Njegov milosni "pečat" nešto je neusporedivo više od pozivnice na krstítke, jer je jamstvo za cjeloživotno nesmetano "ulaganje" dobrih djela, kojima se na zemlji ostvaruje profit za vječnost. No, Isusov put je sudbina svih njemu vjernih učenika. Zato kršćanstvo uključuje neizbježiv rizik izloženosti terorizmu snaga antievangelizacije, što je Isus jasno najavio: "Ako su mene progonili, i vas će progoniti" (Iv 15,20). Ali, "ne bojte se!" - prvi je pozdrav Uskrsloga njegovim učenicima i ujedno ohrabrenje prije primanja zadaće da budu globalni navjestitelji najradosnije Vijesti. Koliku snagu u sebi ima njegova živa riječ i Kruh koji lomi svojim učenicima, najbolje pokazuje slučaj one dvojice kojima se pridružio dok su razočarani njegovom smrću u kukavnom strahu bježali u Emaus. U tako bijednom raspoloženju nisu ga mogli prepoznati. Premda im se Isus dao u svojoj riječi - tumačeći im proroštva Pisma koja su najavila što će s njim biti - i tako im ugrijao srce, oni su Gospodina prepoznali tek u "lomljenju kruha". Tko zna što bi bilo da je Isus, po uzoru na današnje spotove, umjesto kruha stavio na stol samokres ili nogoloptu. No učenici su se istog trena bez straha vratili u Jeruzalem (iz kojega su upravo bili pobjegli), želeći braći objaviti najvažniju Vijest! Tako Uskrsnuće postaje ne samo ulaznica u Nebo, nego i pozivnica za NEBO (nova evangelizacija Božjom opremom), kao bitna zadaća kršćanskog svjedočenja. Uskrsli Krist nam trajno dariva svoj život, kako bismo bili svjetlo svijeta i zajedno s njime uspješno se mogli oduprijeti svim destruktivnim izazovima koji degradiraju i uništavaju čovjeka i čovječanstvo. Snagu za ustrajnost na tome putu daje Božja riječ i Gospodinov lomljeni kruh. Oni nas hrane i jačaju da možemo najvažniju vijest radosno, glasno i jasno javiti svima: Isus Krist je Spasitelj! On je uskrsnuo! On je živ i ovdje je s nama i za nas! Aleluja!

Andelko KAČUNKO

4. travnja 1880.

Rođen kapetan Georg von Trapp

Jedan od najpopularnijih glazbenih filmova svih vremena, *Moje pjesme, moji snovi*, utemeljen je na istinitoj priči i stvarnim likovima. Film opisuje kako je hrabra obitelj kapetana **Von Trappa** pružila junački otpor nacističkom svojatanju **Austrije**. No, možda niste znali da je u našim krajevima kapetan Von Trapp stekao status heroja nešto prije zbog svoje ratničke vještine na moru. Georg von Trapp, koji će zbog junaštva u **I. svjetskom ratu** dobiti titulu *Rittera* (viteza), rođen je 4. travnja 1880. u **Zadru**. Otac mu je bio austrijski časnik i Georg je završio pomorske škole u **Rijeci** te postao podmornički časnik **Austro-ugarske mornarice**. Tu je i upoznao svoju prvu suprugu, **Agatu**, unuku slavnog izumitelja i vlasnika tvornice **Torpedo, Roberta Whiteheada**. Kada je izbio rat, Von Trapp je postao kapetan na jednoj od prvih austrougarskih podmornica, **U5**. Patrolirao je **Jadranom**, a novinski izvještaji često su javljali o njegovim pothvatima. Torpedirao je mnoge protivničke brodove, među kojima su osobito odjeknula potapanja francuskog razarača **Leona Gambette** i talijanskog transportnog broda **Principe Umberto**, koji je prevezio dvije tisuće vojnika. Uz plemićki naslov dodijeljeno mu je i najveće vojničko priznanje, **Križ carice Marije Terezije**. Austro-Ugarska je pora-

žena u ratu, a Georgu je ubrzo od šarlaha umrla supruga Agata. Ostalo mu je sedmero djece i otprilike u tom trenutku počinje radnja filma *Moje pjesme, moji snovi...*

9. travnja 1992.

Osuđen Noriega

Panamski diktator **Manuel Antonio Noriega Moreno** na vlasti je naslijedio **1981. Omara Torriosa Herera**. Za njegove vladavine na vlasti se učvrstila vojna hunta, koja je vladala uz pomoć korupcije, a politički neistomišljenici su proganjani. S vremenom se pokazalo da je Noriega bio dvostruki špijun - i za američku **CIA**-u i za kubanske obavještajce. Ubrzo nakon tog otkrića, američke vlasti u saveznoj državi **Florida** optužuju ga za preprodaju droge i pranje novca. No, Noriega je postajao sve *samostalniji*, potpuno se oglašujući na američke apele. Vidjevši da političkim sredstvima, trgovinskim embargom i izolacijom ne postiže rezultat, američki predsjednik **Bush** odlučio se na invaziju. U prosincu **1989.** godine 13 tisuća američkih vojnika izvršilo je invaziju na malu srednjoameričku državu **Panamu**. Noriega je nakon dva tjedna skrivanja uhićen i odveden u **SAD** na suđenje. Osuđen je 9. travnja **1992.** na 40 godina zatvora zbog trgovine kokainom, reketačenja, pranja novca i sličnih prijestupa. Leon RIZMAUL

WEB INFO

www.mtwhitney.navy.mil

S obzirom na aktualni dolazak američkog predsjednika **Georgea W. Busha** u Hrvatsku, te niz priprema što ih, glede sigurnosti, odrađuju najrazličitije hrvatske, američke i **NATO** službe, ovo je izvrsna prilika za predstavljanje službenog sitea zapovjednog broda **Šeste flote**. Dakako, riječ je o **USS Mount Whitneyju (LCC/JCC 20)** na adresi www.mtwhitney.navy.mil, koja, poput svih ostalih službenih siteova američke ratne mornarice, sadržava niz tekstova i fotografija vezanih uz rad zapovjedništva **Šeste flote**, ali i djelovanje posade broda. Premda se na siteu nikad neće pronaći ništa o osiguravanju niti američkog predsjednika, niti ijednoga drugog američkog dužnosnika, posve je jasno da je u ovom slučaju upravo to zadaća zapovjedništva Flote. Tematski, site je vrlo dobro popunjen, a vijesti se redovito aktualiziraju baš kao i fotografije, koje su sasvim solidnog izgleda i velike rezolucije. Kako je suradnja **HRM**-a i općenito **Oružanih snaga** s američkom Šestom flotom aktualna već puno desetljeće i prožima se, među ostalim, i u zajedničkim vježbama, tako je i site pogodan za informiranje o budućim zajedničkim akcijama ili, pak, za podsjećanje na već odrađene vježbe. Kako bilo, site je izvrstan i posjetitelju zaista nudi izvrsne mogućnosti za pronalaženje željenih informacija, pa i zabavu.

Neven MILADIN

KVIZ

pripremio D. VLAHOVIĆ

1. Hrvatska je prvi put sudjelovala u statusu promatrača na samitu NATO-a u Washingtonu:

- A 1992. godine
- B 1995. godine
- C 1999. godine

2. Naša zemlja je 25. svibnja 2000. godine postala članicom:

- A Snaga za brzi odgovor
- B Vijeća NATO-Rusija
- C Euroatlantskog partnerskog vijeća

3. Prvi hrvatski veleposlanik pri NATO-u bio je:

- A Pavao Miljavac
- B Anton Tus
- C Ivan Božinović

4. MAP u kojem sudjeluje Hrvatska naziv je engleskom kraticom za:

- A Članski asocijativni postupak
- B Prijelaznu člansku proceduru
- C Akcijski plan za članstvo

5. Najveća NATO-ova vježba održana u RH zvala se:

- A Noble Midas
- B Adriatic Eagle
- C Croatian Excalibur

Prešanje: fu:20:00:40:58

BALISTIČKE NAOČALE ZA VISOKI ADRENALIN

ESS

Eye Safety Systems, Inc.

HIGH ADRENALINE EYEWEAR

FLYBY

**AVANCER
412**

CDI

ICE